

**СТОЛЯРОВА А. А.**

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

## ОСОБЛИВОСТІ СИНТАКСИСУ ЮРИДИЧНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВОСПОЛУЧЕНЬ У ГРЕЦЬКИХ ЗАКОНОДАВЧИХ ТЕКСТАХ ДИМОТИКОЮ

У статті розглянуто особливості синтаксичного оформлення юридичних термінологічних словосполучень у грецьких законодавчих текстах димотикою, розкрито причини їхньої варіативності, пояснено відмінності в синтаксисі означених словосполучень у текстах базового законодавства (кодексах), перекладених димотикою, та в текстах спеціальних законів, складених димотикою упродовж останніх десяти років, що не мають катаревусного прототипу. Проведене дослідження дозволило авторці сформулювати загальні рекомендації щодо оптимізації новогрецької юридичної термінології задля підвищення ефективності юридичної комунікації.

**Ключові слова:** термінологічне словосполучення, законодавчий текст, кодекс, спеціальний закон, димотика, катаревуса.

В статье рассматриваются особенности синтаксического оформления юридических терминологических словосочетаний в греческих законодательных текстах на димотике, раскрываются причины их вариативности, даётся объяснение различиям в синтаксисе терминологических словосочетаний в текстах базового законодательства (кодексах), переведённых на димотику, и в текстах специальных законов, составленных на димотике в течение последних десяти лет и не имеющих катаревусного прототипа. Проведённое исследование позволило автору сформулировать рекомендации по упорядочению новогреческой юридической терминологии с целью повышения эффективности юридической коммуникации.

**Ключевые слова:** терминологическое словосочетание, законодательный текст, кодекс, специальный закон, димотика, катаревуса.

The article focuses on the syntactic peculiarities of demotic legal multi-word terms in Modern Greek legislative texts. The author uncovers the reasons of their variability and explains the differences in the syntactic features of the mentioned terms in the texts of basic legislation (codes), once translated into demotic from katharevousa, and in the texts of special laws issued in demotic over the last ten years. The conducted analysis enabled the author to produce recommendations concerning the optimization of the Modern Greek legal terminology, which will increase the efficiency of Greek legal communication.

**Key words:** multi-word term, legislative text, code, special law, demotic, katharevousa.

Інтерес дослідників до проблем функціонування димотики в науковій та офіційно-діловій сферах життя Греції почав проявлятися ще до їхнього переходу на неї. Учених цікавило, наскільки успішно зможе народна мова обслуговувати потреби сучасного грецького суспільства у фаховій комунікації. Проте справжній бум лінгвістичних досліджень в означеній галузі припав на середину 80-х – початок 90-х рр. ХХ ст., коли дослідники отримали багатий практичний матеріал та стали очевидними практичні проблеми, що вимагали негайного вирішення. Вивченню різних аспектів функціонування димотики у сфері права присвячені

праці Х. Христидиса [1], В. Кутсивітиса [2], А. Манесиса [3], К. Стаматиса [4] та ряда інших грецьких дослідників. З іншого боку, питаннями вироблення термінологій різних наукових галузей на базі димотики займалися А. Анастасіаді-Симеоніді [5] та К. Валеондис [6]. Слід, проте, зазначити, що безпосередньо проблемам оформлення в димотиці юридичних багатослівних термінів та їхнього функціонування в різних жанрах юридичних текстів належної уваги приділено не було.

У цій статті ми ставимо перед собою **мету** визначити специфічні риси синтаксису юридичних термінологічних словосполучень у новогрецьких законодавчих текстах димотикою, пояснити різницю в синтаксисі означених словосполучень у текстах базового законодавства, перекладених димотикою, та в текстах спеціальних законів, складених димотикою упродовж останніх десяти років, що не мають катаревусного прототипу. Крім того, спираючися на результати проведеного дослідження, спробуємо сформулювати найзагальніші рекомендації щодо оптимізації новогрецької юридичної термінології, які дозволять позбутися варіантів тих самих термінів, паралельне вживання яких перешкоджає адекватному розумінню законодавчих текстів та збільшує ризик різночитань, зменшуючи у такий спосіб ефективність комунікації “законодавець – пересічний громадянин”.

**Актуальність** обраної теми зумовлено необхідністю детальнішої розробки проблеми внутрішньомовного перекладу у вітчизняній елліністиці та, зокрема, нагальною потребою дослідження причин втрати новогрецькою юридичною терміносистемою своєї колишньої стрункості та появи варіантів тих самих термінів і термінологічних словосполучень в результаті переходу сфери юриспруденції на димотику у 80-х рр. минулого століття. Це, у свою чергу, дозволить подолати такі небажані явища шляхом формулювання рекомендацій юристам щодо найоптимальнішого вживання юридичної термінології.

**Предметом** дослідження виступають особливості синтаксису багатослівних юридичних термінів у законодавчих текстах, перекладених димотикою, та текстах, з самого початку складених димотикою. **Об’єктом** же править уся сукупність юридичних термінологічних словосполучень, що містяться в аналізованих текстах.

**Матеріалом** для аналізу слугують тексти чинних кримінального, кримінально-процесуального кодексів Греції, перекладені димотикою у середині 80-х рр. ХХ ст. (у подальшому – КК та КПК відповідно), а

також тексти спеціальних кримінальних законів димотикою (у подальшому – СКЗ), видані упродовж останніх десяти років. Для проведення порівняльного дослідження ми послуговувалися й оригінальними текстами зазначених кодексів катаревусою. Загальний обсяг опрацьованого матеріалу складає близько 1000 сторінок.

**Наукова новизна** розвідки полягає в тому, що в ній уперше в українській елліністиці детально розглянуто та пояснено специфіку синтаксису термінологічного словосполучення у законодавчих текстах димотикою, розкрито причини існування термінологічних дублетів в димотичній юридичній термінології, пояснено відмінності у синтаксисі термінологічних словосполучень у текстах базового законодавства, з одного боку, та в спеціальних законах – з іншого боку. Сформульовано поради щодо уніфікації сучасної грецької юридичної термінології.

Як уже зазначалося, вивчаючи сучасні грецькі юридичні тексти, дослідник обов'язково має враховувати те, що сфера права в Греції тривалий час обслуговувалася так званою катаревусою – книжним функціонально-стилістичним різновидом новогрецької мови, який відрізняється від загальноживаної мови – димотики – на морфологічному, лексичному, синтаксичному рівнях. Офіційно-діловий стиль та, зокрема, його законодавчий підстиль на базі димотики почав формуватися порівняно нещодавно – у 80-х рр. ХХ ст. Усе це є причиною того, що катаревуса, її синтаксис, який суттєво відрізняється від синтаксису димотики, продовжує чинити вплив на мову сучасних юридичних та, зокрема, законодавчих документів.

В одному з наших попередніх досліджень [7] ми розглядали специфіку синтаксису сучасних новогрецьких законодавчих документів на рівні речення, лише побіжно торкнувшись питань синтаксису юридичних термінологічних словосполучень. У цій розвідці нашим завданням є детальний аналіз специфіки синтаксису словосполучення в обраних для аналізу текстах.

Чи не найсуттєвіші розбіжності між димотикою та катаревусою спостерігаються саме на рівні синтаксису, тому проблема чіткого і водночас лаконічного відтворення димотикою юридичних термінологічних словосполучень виявилася доволі складною. І це в першу чергу тому, що термінологічні словосполучення є не словосполученнями мовлення, а словосполученнями мови, які відтворюються. Через це вони мають бути бездоганно оформлені в

синтаксичному плані, тобто точно і лаконічно називати поняття, відповідаючи водночас за своєю формою вимогам сучасної мови. Отже, адекватний переклад юридичних термінологічних словосполучень, значну частину яких було утворено за правилами, характерними лише для синтаксису катаревуси, становив для перекладачів грецького законодавства одне з найвідповідальніших і найскладніших завдань.

Аналіз термінологічних словосполучень, що трапляються в оригінальних текстах КК та КПК, дозволив поділити їх за синтаксичним критерієм на такі групи:

1) словосполучення з узгодженням, де модифікатор виражено дієприкметником або прикметником (*απρόσφορος απόπειρα, ελαφρυντικές περιστάσεις, κατηγορούσα αρχή, ποινική δίωξις, συντρέχουσα ποινή, τελεσίδικη απόφασις*);

2) словосполучення з керуванням:

а) словосполучення з безприйменниковим керуванням (*αίτησις εφέσεως / αναίρέσεως / εξαιρέσεως; αναστέλλω την ποινή, προσβάλλω την απόφασιν*);

б) словосполучення з різними видами прийменникового керування (*αίτησις περί εξαιρέσεως, συγγενείς εξ αγχιστείας / εξ αίματος / εκ πλαγίου, πράττω εξ αμελείας, παρ'εφέταις εισαγγελεύς, καθ'ύλην / κατά τόπον αρμοδιότης, δικάζω κατ'αντιμωλίαν, καθ'υποτροπήν εγκληματίας*);

3) словосполучення з приляганням, де модифікатором виступає прислівник (*αστικώς υπεύθυνος, πολιτικώς ενάγων, ερήμην απόφασις, καταδικάζω ερήμην*);

4) змішаний тип, до якого належать словосполучення, що складаються з трьох та більше повнозначних одиниць та поєднують декілька (принаймні два) описаних типів синтаксичної організації їхніх елементів (*ανήκεστη βλάβη υγείας, ιδιαίτερος επικίνδυνος δράστης, διατάραξις οικιακής ειρήνης, στερητική της ελευθερίας ποινή, ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογισμόν*).

Дослідження текстів КК та КПК димотикою дає нам змогу виявити деякі закономірності у відтворенні названих типів термінологічних словосполучень сучасною мовою. Словосполучення з узгодженням зберігають загальну форму “прикметник / дієприкметник + іменник”, проте перший елемент у них відтворюється щоразу по-різному. Так, деякі прикметники залишаються без змін, оскільки є загальноживаними в димотиці (*ποινική δίωξη, νομικό πρόσωπο, περιοριστικοί όροι*); те саме

стосується й багатьох словосполучень з прикметниками, що не становлять елемент народної мови – *ἐμπρακτῆ μετάνοια, ἐνδिका μέσα*. Подібним чином було вирішено питання перекладу більшості словосполучень з дієприкметниками, навіть не властивими сучасній мові (*ανασταλείσα ποινή, ισχύουσα νομοθεσία, κατηγορούσα αρχή*). Деякі прикметники, проте, зазнали перекладу (так, словосполучення *κρείσσονες αποδείξεις* перетворилося на *ισχυρότερες αποδείξεις*). **Словосполучення з приляганням** також у переважній більшості випадків зберігають форму, яку вони мали в катаревусі, причому часто це стосується навіть їхніх морфологічних особливостей, таких як збереження прислівникового суфікса *-ως* (*πολιτικώς ενάγων, αστικώς υπεύθυνος*) або давньої форми прислівника (*δικάζω ερήμην*).

**Словосполучення з безприйменниковим керуванням** так само практично не зазнали ніяких змін, оскільки і в димотиці однією з найголовніших функцій родового відмінка, який становить основне знаряддя забезпечення керування, є вираження означення одного іменника іншим [8:47], а знахідного відмінка – вираження прямого додатка. Тому маємо в текстах кодексів димотикою словосполучення *αίτηση έφεσης / αναίρεσης / εξαίρεσης, ένσταση αναρμοδιότητας, αναστέλλω την ποινή, προσβάλλω την απόφαση* тощо.

Найскладнішими для перекладу з катаревуси були, безперечно, **словосполучення з прийменниковим керуванням**. Це зумовлено тим, що катаревуса багата на прийменники, що в сучасній мові не вживаються. Одні з них вимагають після себе знахідного відмінка; інші ж, навпаки, – родового або давального відмінків, функції якого в димотиці перебрали на себе інші відмінки. Тому переклад таких словосполучень здійснюється щоразу по-різному: *αίτηση περί εξαίρεσεως* стало *αίτηση για εξαίρεση, παρ'εφέταις εισαγγελεύς – εισαγγελέας εφετών*. З іншого боку, навіть з таких словосполучень деякі все ж перейшли в сучасні тексти КК та КПК, не зазнавши ніяких змін: *συγγενείς εξ αίματος / εξ αυχιστείας* тощо.

Аналіз синтаксичних особливостей димотичних текстів на рівні словосполучення показує, що, як і у випадку з відтворенням морфологічних особливостей димотики, основною проблемою на рівні синтаксису словосполучення виявляється *непослідовність* у дотриманні відповідних принципів димотики. Так, якщо словосполучення *πράττω εκ δόλου / εξ αμελείας* було вирішено модернізувати – *πράττω από δόλο / από*

*αμέλεια* (саме в такому вигляді воно трапляється скрізь у текстах КК та КПК), то у ст. 578 КПК з невідомих причин було залишено катаревусний варіант *αδίκημα εκ δόλου / εξ αμελείας*. Так само кидається у вічі непослідовність у відтворенні однакових за синтаксичною структурою термінологічних словосполучень, яка ламає стрункність сучасної юридичної терміносистеми. Зокрема, однакові за структурою та гіпонімічні за своїм значенням до терміна *αρμοδιότης* (в димотиці: *αρμοδιότητα*) термінологічні словосполучення *καθ'ύλην αρμοδιότης* та *κατά τόπον αρμοδιότης* у димотичних кодексах мають відповідно такий вигляд: *καθ'ύλην αρμοδιότητα* та *τοπική αρμοδιότητα*. Тобто перше словосполучення було з якихось причин вирішено зберегти у формі, яку воно мало в катаревусі, тоді як друге було перекладено, у результаті чого змінилася його синтаксична структура: зі словосполучення з прийменниковим керуванням воно перетворилося на словосполучення з узгодженням “прикметник + іменник”. Отже, у наведених випадках перекладачі порушили принцип системності відповідності між планом змісту та планом вираження, який передбачає, що однотипним семантичним моделям термінів мають відповідати однотипні структурні моделі [9:15], [6:50], [5:78].

Ще незрозумілішою та водночас шкідливішою для молоді димотичної юридичної термінології нам видається непослідовність у відтворенні тих самих термінологічних словосполучень в одному тексті. Так, упродовж досліджуваних текстів трапляються такі варіанти тих самих словосполучень: *ελαττωμένη ικανότητα για καταλογισμό* та *ελαττωμένη ικανότητα προς καταλογισμό*, *διώκομαι με έγκληση* та *διώκομαι ύστερα από έγκληση*, *καθ'υποτροπήν εγκληματίας* та *υπότροπος εγκληματίας*, *καθ'έξη δράστης* та *κατά συνήθεια δράστης*.

Ще однією проблемою виявилася *контамінація* – помилкове перенесення синтаксичних явищ катаревуси в димотику, що мало негативний вплив на якість юридичної димотики в текстах КК та КПК. У досліджуваних текстах було виявлено достатню кількість прикладів цього явища, на прояви якого звертають увагу редактори юридичних видань, пропонуючи правильні варіанти відтворення кожного з таких уривків димотикою:

*Ως τόπος συνεδριάσεων ... ορίζεται κάποια έδρα ειρηνοδικείου ... μετά γνωμοδότηση της ολομέλειας του αρμόδιου δικαστηρίου* (ст. 6 КПК).

У цьому випадку з катаревуси було дослівно перекладено вираз “*μετά γνωμοδότησιν*”, тоді як норми сучасного синтаксису вимагають у таких випадках уживання після прийменника *μετά* прийменника *από* [10:191], що й зазначено у відповідній виносці: <sup>1</sup>*Ορθότερα: “μετά από γνωμοδότηση”*. Така помилка в аналізованих текстах є систематичною. Зокрема, схоже зауваження міститься у виносці до ст. 4 КПК, у якій замість “*μετά πρόταση*” (в тексті оригіналу “*μετά πρότασιν*”) запропоновано “*μετά από πρόταση*”. Натомість у ст. 24 КПК замість “*ανεξάρτητα αν*” (“*το δικαστικό συμβούλιο αποφασίζει πρώτα για την αποχή, ανεξάρτητα αν η τελευταία στηρίζεται στους ίδιους λόγους*”) редактор радить “*ανεξάρτητα από το αν ...*”.

Інші помилки синтаксичного характеру, що трапляються у димотичних текстах кодексів, прямо не пов’язані із впливом катаревуси:

*Οι υπόλοιποι δημόσιοι υπάλληλοι ... έχουν την ίδια υποχρέωση για τις αξιόποινες πράξεις της παρ. 1, αν πληροφορήθηκαν [γι’αυτές]*<sup>2</sup> ... (ст. 37 КПК)

У виносці до статті зазначено:

<sup>2</sup>*Ορθότερα: “αυτές” (έτσι και στο αρ.42 παρ.1.ΚΠΔ) πρβλ. κείμενο καθαρεύουσας: “ων έλαβον γνώσιν”*.

У даному разі через неуважність перекладачів після дієслова *πληροφορούμαι* було вжито прийменник *για*, тоді як він вимагає прямого, безприйменникового додатка.

Отже, до основних синтаксичних особливостей димотичних текстів аналізованих кодексів на рівні словосполучення належать: збереження деяких словосполучень у формі, яку вони мали в катаревусі, незважаючи на те, що правила, за якими вони утворені, не відповідають синтаксису сучасної мови (*συγγενείς εξ αγχιστείας* тощо); непослідовне відтворення однакових за синтаксичною структурою термінологічних словосполучень (*καθ’ύλην αρμοδιότητα – τοπική αρμοδιότητα*); непослідовне відтворення тих самих словосполучень в межах одного тексту (напр., *καθ’υποτροπήν ευκληματίας – υπότροπος ευκληματίας*); помилкове перенесення деяких синтаксичних властивостей катаревуси на димотику (“*μετά πρόταση*”). Такі явища чинять негативний вплив на зв’язність димотичних текстів КК та КПК, зменшують їхню чіткість, руйнують стрункність та, як наслідок, ускладнюють розуміння викладених у них правових норм.

Натомість для текстів СКЗ характерне досить послідовне відтворення термінологічних словосполучень: з одного боку, вживаються

саме димотичні форми, запропоновані перекладачами в кодексах; з іншого боку, на відміну від непослідовності, що спостерігається в кодексах, які часто містять різні варіанти тих самих словосполучень, СКЗ вирізняються зразковою послідовністю у вживанні обраних варіантів.

Що ж стосується особливостей синтаксису у текстах СКЗ на рівні нетермінологічних словосполучень, то в деяких з них, особливо датованих останніми роками, спостерігаються випадки вживання давніх прийменників і прислівників, деякі з яких керують родовим відмінком:

*Η λαθρεμπτορία είναι ... η εντός του τελωνειακού εδάφους εισαγωγή ή εξ αυτού εξαγωγή εμπορευμάτων ... χωρίς τη γραπτή άδεια της Αρμόδιας τελωνειακής αρχής ή σε άλλο από τον ορισμένο παρ'αυτής τόπο ή χρόνο* (ст. 155 закону №2960/2001).

Серед інших прикладів словосполучень, організованих за законами катаревуси, що трапляються в текстах СКЗ останніх років, можна назвати такі клішовані вирази: *παρτείνω ένεκα εμποδίων, βιαιοπραγώ εκ προθέσεως, μερίμνη του Συμβουλίου, συλλαμβάνω πλησίον του τόπου της τέλεσης*. Присутність у законах останніх років таких форм свідчить про тенденцію до реабілітації штучно викреслених з мови димотикістами-пуристами форм, що поступово повертаються, посідаючи належне місце в писемних стилях, утворених на базі димотики.

**Результати дослідження.** Проведене дослідження свідчить про те, що в текстах базового законодавства, перекладеного на димотику з катаревуси (зокрема, в КК та КПК), відбилися уявлення прибічників димотики про мовну норму, характерні для зламного періоду 80-х рр. ХХ ст., що пройшов під гаслом звільнення мови від щонайменших ознак, притаманних катаревусі. Здійснюючи переклад означених кодексів димотикою, члени спеціально створеної при Міністерстві юстиції Греції перекладацької комісії намагалися якомога послідовніше дотримуватися принципів офіційної граматики димотики, яка не визнає багатьох часто вживаних форм, закидаючи їм надмірну архаїзованість. Водночас повністю дотриматися штучно звужених норм офіційної граматики димотики перекладачам не вдалося, що дещо порушило стрункість законодавчого тексту, породивши, зокрема, змішування димотичного та катаревусного синтаксису.

У проаналізованих нами текстах КК та КПК димотикою спостерігається непослідовність у відтворенні синтаксичних



властивостей димотики. З одного боку, було збережено деякі словосполучення з яскраво вираженими рисами синтаксису катаревуси. З іншого боку, в межах одного тексту можуть траплятися катаревусні та димотичні варіанти тих самих термінологічних словосполучень, тобто переклад породив таке небажане явище, як варіативність юридичних термінологічних словосполучень. Крім цього, було помічено, що в окремих випадках при перекладі було неоднаково відтворено подібні за синтаксичною структурою термінологічні словосполучення.

На відміну від текстів кодексів димотикою тексти СКЗ вирізняються більшою послідовністю у дотриманні синтаксичних особливостей димотики. Водночас, на відміну від перших, у СКЗ останніх років почастишали випадки вживання словосполучень-штампів, організованих за катаревусним синтаксисом. Це свідчить про те, що у носіїв грецької мови, у тому числі й у представників законодавчої влади, поступово зникає страх порушити окреслені офіційною граматиною та штучно завужені нею межі димотики.

**Висновки.** Отже, на сучасному етапі відбувається процес формування повноцінних юридичних підстилів на базі літературної димотики, на які, однак, ще продовжує на всіх мовних рівнях впливати катаревуса. Зрозуміло, що хаос, який панує в сучасному законодавчому підстилі офіційно-ділового стилю новогрецької мови, не лише свідчить про його незрілість, а й негативно позначається на сприймальній спроможності адресатів процесуальних документів, особливо якщо йдеться про представників молодшого покоління. Хоча остаточне становлення юридичних підстилів на базі димотики є об'єктивним процесом, що вимагає часу, важливим і актуальним є всебічне їхнє дослідження з метою формулювання порад юристам щодо найоптимальнішого використання мови в різних жанрах юридичних документів задля підвищення ефективності юридичної комунікації.

У межах формулювання найзагальніших рекомендацій щодо оптимального вживання мови в грецьких юридичних текстах зазначимо, що абсолютно непродуктивним є штучне протиставлення димотики і катаревуси. Цілком природно, що в офіційно-діловому стилі, сформованому на базі димотики, можуть та навіть мусять зберегтися певні синтаксичні елементи книжної мови, що забезпечують юридичним текстам бажану лаконічність та стрункність. По-друге, неприйнятним є вживання варіантів тих самих термінів, що виникли через паралельне

вживання у димотичних юридичних текстах термінологічних словосполучень, організованих за нормами димотичного та катаревусного синтаксису. У деяких випадках доцільніше остаточно віддати перевагу катаревусному термінологічному словосполученню, аніж уживати невдалий димотичний варіант.

**Перспективи подальших досліджень.** У подальшому доцільним видається вивчення специфіки оформлення димотикою юридичних термінологічних словосполучень у текстах різних жанрів процесуальних документів, що, у свою чергу, дозволить провести порівняльний аналіз синтаксичного оформлення юридичних термінологічних словосполучень у законодавчих та процесуальних документах, пояснити причини можливих відмінностей та сформулювати поради, що сприятимуть уніфікації грецької димотичної юридичної термінології.

## ЛІТЕРАТУРА

1. *Χριστίδης Χρ.* Δημοτική και νομικά / Χριστόφορος Χριστίδης. – Θεσσαλονίκη : Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών, 1984. – 446 σ.
2. *Κουτσιβίτης Β.* Γλωσσικές παρατηρήσεις σχετικά με τη μεταγραφή του Αστικού Κώδικα στη δημοτική / Βασίλης Κουτσιβίτης // Γλώσσα. Περιοδική έκδοση γλωσσικής παιδείας. – Τ. 13. – Αθήνα, χειμώνας, 1987. – Σ. 30–39.
3. *Μανέσης Α. Ι.* Η νεοελληνική γλώσσα στη νομική επιστήμη / Αριστόβουλος Ι. Μανέσης. – Αθήνα : Προσκήνιο, 1999. – 87 σ.
4. *Σταμάτης Κ. Μ.* Η θεμελίωση των νομικών κρίσεων / Κώστας Ι. Σταμάτης. – Αθήνα-Θεσσαλονίκη : Εκδόσεις Σάκκουλα, 2005. – Σ. 154–190.
5. *Αναστασιάδη-Συμεωνίδη Α.* Διαδικασίες για τη δημιουργία των όρων / Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη // Ελληνική γλώσσα και ορολογία. Ανακοινώσεις 1<sup>ου</sup> Συνεδρίου. – Αθήνα, 1997. – Σ. 77–87.
6. *Βαλεοντής Κ.* Ο αναλογικός κανόνας στην υπηρεσία της σύγχρονης ελληνικής ορολογίας / Κώστας Βαλεοντής // Ελληνική γλώσσα και ορολογία. Ανακοινώσεις 1<sup>ου</sup> Συνεδρίου. – Αθήνα, 1997. – Σ. 33–51.
7. *Столярова А. А.* Синтаксичні особливості новогрецьких законодавчих текстів (на прикладі чинного кримінально-процесуального кодексу Греції) / Анна Анатоліївна Столярова // Мовні і концептуальні картини світу : зб. наук. праць / відп. ред. Олена Степанівна Снитко. – К. : Видав. Дім Дмитра Бураго, 2005. – Вип. 18, кн. 2. – С. 197–202.
8. *Κλαίρης Χ.* Γραμματική της νέας ελληνικής δομολεειτουργική – επικοινωνιακή – Ι. Το όνομα: αναφορά στον κόσμο της πραγματικότητας / Χρήστος Κλαίρης, Γεώργιος Μπαμπινιώτης – Αθήνα : Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα, 1998. – 121 σ.
9. *Скороходько Е. Ф.* Сучасна англійська термінологія : [навч. посіб.] / Едуард Федорович Скороходько. – К. : Вид-во УІЛМ, 2002. – 76 с.
10. *Τζάρτζανος Α.* Νεοελληνική σύνταξις (της κοινής δημοτικής) / Ανδρέας Τζάρτζανος . – Α' τόμος. – Εν Αθήναις : Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων, 1946. – Σ. 191–210.

## ДЖЕРЕЛА ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

11. *Κώδιξ* ποινικής Δικονομίας / Επιμέλεια : Γ. Α. Βαβαρετός. – Αθήνα, 1964. – 991 σ.
12. *Ποινικός Κώδιξ* / Επιμέλεια : Ελευθέριος Λ. Ζηκόπουλος. – Θεσσαλονίκη : Εκδοτικός Οίκος Σακκουλα, 1977. – 381 σ.
13. *Ποινική νομοθεσία II – Δίβιβλος* : Ποινικός Κώδικας, Κώδικας Ποινικής Δικονομίας / Επιμέλεια : Η. Γ. Αναγνωστόπουλος. – Αθήνα : Π. Ν. Σάκκουλας, Δίκαιο και Οικονομία, 2004. – 792 σ.
14. *Ποινικός Κώδικας και ειδικοί ποινικοί νόμοι* / Επιμέλεια : Λ. Μαργαρίτης, Ν. Παρασκευόπουλος. – Αθήνα-Θεσσαλονίκη : Εκδόσεις Σάκκουλα, 2005. – Σ. 378–1063.